

821.161.2-94
1К-38

B/213017

КИЇВ ЖІНКИ ВІЙНА

ЗБІРКА СПОГАДІВ І РОЗДУМІВ
ЖІНОК ПРО ЖИТТЯ В СТОЛИЦІ
У ПЕРІОД ПОВНОМАСШТАБНОГО
ВТОРГНЕННЯ

ЩОДЕННИК ВІЙНИ

Олександра Єфименко

*Українська журналістка, зараз вимушено
с воєнною кореспонденткою. Родом з Криму*

Я з дитинства хотіла вести щоденник. Періодично мені навіть це вдавалося: перші нотатники з принцесами і Вінні Пухом Діснея на замочках з маленькими ключами. Записи в ньому в мої шість були більше схожі на чекін пережитого за день. Щось на кшталт: «Сьогодні був хороший день, а потім я розбила коліно» або «Ромчик Г. із сусіднього будинку мене бісить». Коротко й по суті. У більш старшому віці я теж намагалася його вести, неодноразово купувала найгарніший зошит у канцтоварах біля школи, списувала рівно дві сторінки, а потім закидала його у верхню шухляду столу. У фільмах про боротьбу зі смертельною хворобою головні герої починають вести записники з бажаннями, де нотують, що вони хочуть встигнути зробити за той час, який їм залишився. Зараз я вирішила зібрати всі свої записи, важливі й не дуже, кумедні й печальні, в одному місці, тому що я завжди мріяла вести щоденник. Я не смертельно хвора, але півтора роки поспіль я не знаю, скільки в мене залишилося мого часу. Тому що я живу в Україні.

22.03.13

У мене немає звички дивитися у вікно перед виходом в університет. Сьогодні я виглядала неймовірно: чорна коротка сукня, чоботи, укладені кучері й червона помада. Нарешті мені дійсно сподобався хлопець і з'явилося бажання наряджатися для нього. Він вчиться на декілька курсів старше в моєму виші на іншій спеціальності. Авжеж, я не розкриватиму його імені тут, адже я вже на другому курсі факультету журналістики, і мені здається, я знаю все про зберігання особистої інформації.

Я вийшла з парадного своєї орендованої квартири і провалилася в сніг. Прямо всередину крижаної пухнастої субстанції своїми тоненькими капроновими колготками і короткою сукнею. Чотири пари в університеті я просиділа в мокрому одязі, а на одній із перерв просушила свої колготи під сушарнею у жіночій вбиральні. Потім повернулася додому, ну як повернулася. Я вижила в боротьбі із шаленою хуртовиною і на емоціях почала збирати речі у свою зелену валізу.

— Я ненавиджу цей чортів Київ, Кріс, — ридала я в слухавку своїй подрузі, корінній киянці, — як ви тут, блін, живете? Як, от просто як наприкінці березня може випасти сніг!? Більше цього вашого Києва я ненавиджу тільки сніг! Я хочу додому, в Крим, там люди купаються вже! Все, я кидаю університет і повертаюся додому.

16.03.14

Я лежу на ліжку в орендованій квартирі в Києві і постійно оновлюю сторінку сайту з новинами. Мені потрібно здати чернетку своєї курсової роботи, а я ще навіть не написала вступ. За 800 кілометрів, у мене вдома, у Криму, прямо зараз відбувається щось жахливе. Півостровом двадцятий день поспіль пересувається військова техніка і майорять триколори. Російські прапори і до цього не були рідкістю в Криму, але зараз... Вони блокують військові частини. Учора

У ВІЙНИ НЕМАЄ ВИХІДНИХ

(ЩОДЕННИК ОНЛАЙН,
ВИКЛАДАВСЯ АВТОРКОЮ
ОКРЕМИМИ ПОСТАМИ У ФЕЙСБУЦІ)

Ірен Роздобудько

*За освітою журналістка. Письменниця, сценаристка.
Художня керівниця курсу «Сценарна майстерність»
у театральному університеті імені Карпенка-Карого*

...Я сідаю перед люстерком і люто «фарбуюся»: наводжу густі «стрілки» на повіках, накладаю пензликом світло- і темно-коричневі тіні, охайно розтушовую по обличчі (особливо під очима) ніжний тональний крем. Обираю яскраво-червону помаду...

До того я вимила й підфарбувала волосся.

Для одягу обрала все нове, ще неношене — нещодавно куплений костюм.

Хоча зазвичай у такий ранній час завжди ходжу в халаті і п'ю свою вранішню каву на балконі.

Так я робила ще вчора.

Власне, своїх звичок не міняю: сьогодні я її так само випила перед тим, як підставити під теплу воду свою холодну голову.

О 9:00 я цілковито готова. Розфарбована, охайна, у всьому «чистому».

Я знаю, що попереду багато роботи! Нової, незвіданої роботи, на яку я зібралася, немов на найважливішу співбесіду в найкрутішій офіс.

Співбесіду, від якої залежить моє життя.

Оглядаю кімнату — чи все тут так само прибрано, чи все розставлено по полицях, чи немає пилу на підлозі? Чи нічого не забула?

Звісно! Забула!

Знімаю жовто-блакитний прапор, що висить над книжковою шафою.

Вивішую його на балконі.

Тепер — повний порядок!

Я готова.

Я готова до співбесіди, як ніколи.

Проте для неї можна не виходити з дому. Вона відбудеться саме зараз і саме тут — у моїй оселі на околиці Києва.

Я ще ніколи не вела таку співбесіду! Але знала, що вона мусить бути.

І що я мушу бути переконливою. Впевненою. Сміливою. Мужньою. Оптимістичною. Відчайдушною. Іронічною. Зухвалою. Наївною. До певної міри — пафосною. І — чорт забирай! — трохи божевільною.

Але в жодному разі не слабкою!

Адже ця співбесіда з... війною.

Віднині вона і тільки вона — роботодавець моїх слів, вчинків і думок.

Я не знаю, скільки ми будемо говорити віч-на-віч. Ще не знаю...

Проте я цілком готова.

Рівно о 4:15 ранку вона особисто повідомила мені про свій прихід гуркотом грому в небі і вибухом, що осів десь неподалік. «Ранувато», — подумала я і накрилася ковдрою. Чекай, я ж, зрештою, «сова», і ти мусиш про це знати. Як і про те, що я не збирала «тривожну валізку» і нікуди звідси не дінуся. Проведу цей ранок так, як завжди.

У своєму домі.

У своєму місті.

У своїй країні.

...На той час, коли шосе «Київ — Житомир» було закорковане тисячами авто, я подумала:

«Хрін тобі!» — і пішла мити голову.

Так настав ранок 24 лютого 2022 року.

Здається, сьогодні четвер...

ЧЕТВЕР

Реально відчула, що за мою спиною постали з небуття всі герої останнього сторіччя — від Симона Петлюри, студентів Крут, заморених голодом українців, розстріляних письменників Відродження. Олена Теліга... Олег Ольжич... Василь Стус...

Усі ті, хто поклали життя, аби ми, теперішні, нарешті (нарешті!) зрозуміли, яка гниль існувала поруч з нами і як вона запліднювала мізки всьому світові! І яка велика місія ЗАВЖДИ покладалася на Україну. І тільки на неї! Здійснити її випало — нам. Саме тут і саме тепер. Такою ж Великою Ціною. Такою ж Великою Спокутою за всі інші покоління, котрі або гинули під цією гниллю, або роками тліли під нею, втрачаючи свою пам'ять і свою історію.

Саме зараз нам дійсно можуть позаздрити всі ті, хто БЕЗ НАДІЇ, але з незламною вірою сіяли зерна свободи і поливали їх власною кров'ю.

Ворог завжди був поруч: зневажав, насміхався і ніяк не давався до рук — вислизав, брехав, крав, присвоював ідеї, перекручував історію і нищив, нищив, нищив.

І тому, попри всі страхи (за дітей, звісно...), настав найкращий час. З НАДІЄЮ!

У незалежній державі, яку мусимо відстояти.

І відстоїмо. А як інакше?!

Іншого вибору немає.

Шкодує лише про те, що не вмію стріляти.

І це почуття провини залишиться назавжди з усіма тими, хто нині сидить в облозі на Лівому чи Правому березі Києва й спостерігає по телевізору, як 140-кілометрова колона ворожих танків лізе на столицю...

Про все це я і починаю писати онлайн-щоденник для себе і інших, хто нині потребує підтримки. І обіцяю, що не відредакую жодного рядка. Ані тепер, ані потім. Адже це вже зовсім-зовсім не література. Це життя, яке може увратися щохвилини...

★ ★ ★

Зранку додзвонююся до подруги. Додому. На мобільний...

Під вечір слухавка нарешті оживає: «Ми вже біля Чопа. Тут пекло, затори...»

Піду-но поп'ю кави.

Попереду — перша ніч війни. Кава піде, як кажуть, «в самий раз».

П'ЯТНИЦЯ

Бог є любов.

Зазвичай ми вимагаємо від нього більшого — дії: «допоможи», «убережи», «врятуй», «покарай»... Але Він не діє — Він спостерігає. Часто цитують рядок з Біблії, мовляв, Він «прийшов з мечем». Проте є кілька пояснювальних рядків далі: тим мечем Він прийшов не захищати чи вбивати, а відтинати добро від зла, правду від брехні. А далі — самі!

Усе залежить від того, на якому ти боці...

★ ★ ★

У важку для себе годину кожна людина завжди звертається по допомогу.